

QÜESTIONARI SOBRE LES MESURES PER PROTEGIR ELS DRETS HUMANS EN PERIÒDE COVID-19

Aquest qüestionari té com a finalitat:

- 1) Recopilar mesures o bones pràctiques adoptades per les entitats i persones membres del consell assessor de l'Estructura de Drets Humans de Catalunya per mitigar els efectes socials de la pandèmia
- 2) Facilitar dades i informació a l'Estructura per elaborar recomanacions sobre les mesures adoptades per les autoritats per protegir la població i garantir el gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals, incloent persones i grups que corren el risc de ser discriminats o exclosos socialment

Nom de l'entitat: OBSERVATORI CONTRA L'HOMOFÒBIA

Nom de la persona del Consell Assessor de l'EDHC que respon el qüestionari: Eugeni Rodríguez Giménez i Cristian Carrer Russell

PRIMERA PART:

Quines mesures o bones pràctiques ha adoptat la vostra entitat (o entitats que conegueu) per fer front als efectes sanitaris i socials generats per la pandèmia Covid-19:

Manifest "És temps de cures". Al principi de la pandèmia, i coincidint amb el confinament domiciliari. L'Observatori va elaborar un manifest, ampliant les mirades dels seus serveis, sabent que venien mesos complicats i que generarien situacions de precarietat i vulnerabilitat, els professionals (sobretot de l'àrea psicosocial), van ampliar les situacions a tractar (no específicament d'LGTBI-fòbia), tenint en compte les conseqüències emocionals i físiques que composava pel col·lectiu LGTBI i per la ciutadania aquesta nova situació.

Campanya Observatori A Casa.

Es va llançar tot un llistat de pel·lícules, llibres, series i d'altres materials relacionades amb temàtiques LGTBI i de la diversitat afectiva sexual i de gènere a les xarxes socials de l'OCH.

Durant la setmana del 23 d'abril, per Sant Jordi es van realitzar amb més de 300 llibreries de Catalunya, recomanacions de llibres relacionats amb temàtiques de la diversitat afectiva sexual i de gènere i dels feminismes.

Es va contribuir a la realització d'una guia de gestió emocional pel confinament domiciliari i es va fer un streaming en el canal del Centre LGTBI per a difondre el seu

contingut. En aquest streaming també es va centrar a donar possibles eines i mecanismes per a la millora de la gestió emocional amb l'objectiu de mantenir un benestar psicosocial durant el tancament, sobretot si hem viscut una situació d'LGTTBI-fòbia.

L'Observatori durant els mesos de confinament domiciliari va ampliar la seva mirada en les atencions psicosocials, no només va atendre situacions de discriminació per motius d'orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere, sinó que donada la fatiga emocional que comportava la situació de tancament es van facilitar 4 hores a la setmana per poder atendre qualsevol tipus de situació i acompanyament psicològic. Es van realitzar 17 atencions en aquestes hores.

Enumereu les persones o col·lectius que han estat destinatàries d'aquestes mesures o bones pràctiques:

Col·lectiu LGTTBI

Ciutadania en general

A quina dimensió de la democràcia i objectiu del Pla de Drets Humans de Catalunya es corresponen les mesures o bones pràctiques assenyalades?:

Drets col·lectiu LGTTBI i contra la violència LGTTBI-fòbica.

SEGONA PART:

Considerem que les autoritats han adoptat, durant la pandèmia, algunes mesures que hagin pogut tenir un efecte limitador sobre els drets humans? Quines?:

Les restriccions amparades per l'estat d'alarma, és evident que limitaven drets fonamentals. Ara bé, la salut de totes era (i havia de ser la prioritat) degut a la situació d'emergència sanitària. La nostra preocupació radica, el normalitzar situacions d'excepció

La irrupció de la pandèmia i la declaració de l'estat d'alarma per part del govern espanyol, a més de produir unes importants modificacions en la nostra quotidianitat, ha legitimat la suspensió d'una sèrie de drets associats a la ciutadania, noció que ja és en si mateixa molt problemàtica perquè exclou a part de la població. Aquest és, per exemple, el cas de les persones considerades discapacitades, les quals continuen sent produïdes com la imatge inversa de la ciutadania en el context neoliberal, si bé en els últims anys hem vist proliferar diversos textos legals que diuen pretendre revertir aquesta situació. També és el cas de les persones estrangeritzades per les lleis migratòries, les quals són excloses per definició dels drets associats a la ciutadania, només per a ser incloses en diferents graus, ordenats per jerarquia, en funció d'un sistema que les torna en productives per a la generació de valor i capital en les democràcies liberals actuals. És per això que, en aquest context d'excepcionalitat a causa del COVID-19, és rellevant preguntar-se què ha ocorregut amb aquests col·lectius l'estatus de ciutadà dels quals es trobava ja en escac abans de la declaració de l'estat d'alarma.

Sobre l'anterior qüestió: aquestes mesures estaven previstes legalment? Eren necessàries per respondre a la situació de Covid-19? Són o van ser mesures aplicades de forma proporcionada? Van afectar especialment a determinats col·lectius? Poden haver tingut algun caràcter discriminatori?

Per part de l'Observatori vam tenir la sensació que les diferents administracions públiques tenien una falta d'argumentació clara i que això afecta a la rigorositat que en principi es desprenen d'elles. La sensació d'improvisació sumada a la fatiga emocional i a les conseqüències socioeconòmiques de la pandèmia en les que la ciutadania es va veure advocada en part, a apuntar-se als ERTE aprovats pel govern central.

Creiem que l'explicació dels fonaments de les decisions preses i que ens afectaven a tothom, no van ser del tot clares, tot i l'esforç dels diferents mitjans de comunicació.

Tot i entendre l'emergència sanitària, va haver limitacions de drets fonamentals, com pot ser el de mobilitat i el de manifestació. Tornem a dir, entenem la situació sanitària i que prima la salut de totes. Ara bé, hem d'estar vigilants que els mecanismes legals utilitzats no serveixin de precedents en un futur per ofegar aquests drets fonamentals amb altres objectius polítics.

Pel que fa les mesures, és obvi que van afectar al col·lectiu LGTBI i a la ciutadania en general. El Centre LGTBI va ser tancat, tot va haver d'adaptar-se de manera telemàtica degut a la situació sanitària. El marge d'acció era mínim i no va estar acompanyat d'una dotació pressupostària per fer front. Tenim constància que diferents professionals en serveis que treballen les violències, van estar treballant molt dur i en certs moments amb risc de saturació.

En el nostre cas, una de les treballadores de l'entitat va estar en ERTE i finalment hem hagut de decidir aquest any que, de moment, no podem contractar-la durant aquest 2021.

Data: 29 de gener de 2021